

บทที่ 5

ทฤษฎีสภาพแรงงาน

เนื้อหา

1. ทฤษฎีสภาพแรงงานตามทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรป ได้แก่ ทฤษฎีของ Mar, Webbs และ Coles
2. ทฤษฎีสภาพแรงงานตามทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์แห่งรัฐอเมริกา ได้แก่ ทฤษฎีสภาพแรงงานของ Hoxie, Commons, Tannenbaum และ Perlman

สาระสำคัญ

1. แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรปเกี่ยวกับสภาพแรงงาน
 - 1.1 Marx มีความเห็นว่า เนื่องจากแรงงานถูกเอารัดเอาเปรียบ ดังนั้น ความเป็นธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้ โดยวิธีการทำลายล้างชนชั้นนายทุนให้หมดไป ดังนั้น แรงงานจึงจำเป็นต้องรวมตัวกันขึ้นเป็นสหภาพแรงงานเพื่อต่อสู้กับนายทุน
 - 1.2 Sidney และ Beatrix Webb สองสามีภรรยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแรงงานว่า การมีสหภาพแรงงานทำให้เสรีภาพของแรงงานดีขึ้น เพราะทำให้อำนาจการต่อรองทั้งฝ่ายแรงงานและนายจ้างเท่าเทียมกันมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยอุตสาหกรรม นอกจากอำนาจการต่อรองดังกล่าวแล้ว สหภาพแรงงานอาจดำเนินวิถีทางประชาธิปไตย โดยการณรงค์ทางรัฐสภา เกี่ยวกับการกำหนดโควตาคนเข้าเมือง กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน
 - 1.3 Cole ได้เขียนหนังสือชื่อ โลกของแรงงาน มีความเห็นว่า ควรให้สหภาพแรงงานควบคุมอุตสาหกรรม โดยรัฐบาลเป็นนายจ้าง
 - 1.4 เปรียบเทียบแนวความคิดของ Marx, Webbs และ Cole ทุกคนมีความเห็นว่า การมีชนชั้นแรงงานและนายทุนก่อให้เกิดการต่อสู้ระหว่างชนชั้น โดยแรงงานจะรวมตัวกันเป็นสหภาพแรงงาน Marx เห็นว่า การต่อสู้ระหว่างชนชั้นควรทำลายระบบลัทธิทุนให้หมดไป แต่ Webbs ไม่เห็นด้วย Marx และ Webbs กลับมุ่งไปถึงการยกฐานะทางเศรษฐกิจของแรงงานให้สูงขึ้น โดยให้สหภาพแรงงานดำเนินการตามวิถีทางประชาธิปไตย ส่วน Cole ไม่เห็นด้วยกับ Marx และไม่เลื่อมใ้ให้สหภาพแรงงานดำเนินการทางด้านการเมือง

2. แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

2.1 Hoxie จำแนกสหภาพแรงงานตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 5 ประเภทคือ สหภาพแรงงานนิยมนธุรกิจ, สหภาพแรงงานที่ทำหน้าที่ยกฐานะของคณงาน, สหภาพแรงงานนียมการปฏิบัติ, สหภาพแรงงานแบบอันทพาล และสหภาพแรงงานประเภทที่ต้องพึ่งผู้อื่น

2.2 Commons มีความเห็นขบวนการแรงงานมีลักษณะการต่อสู้ระหว่างชนชั้น แต่ขบวนการแรงงานของสหรัฐอเมริกามุ่งในเรื่องค่าจ้าง โดยรวมตัวกันขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันเข้าทำงานโดยการลดค่าจ้าง

2.3 Smuel Compers เห็นว่าสหภาพคือเครื่องมือป้องกันของตนเองของคณงาน

2.4 Jonh Mitchell เชื่อว่า สหภาพช่วยให้การเจรจาเป็นผลได้ก็ด้วยการทำเป็นสัญญาเพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้าง

2.5 Tannenbaum คิดค้นทฤษฎีว่าด้วยการต่อสู้ระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักร กล่าวว่ สหภาพแรงงานเกิดขึ้นเพื่อต่อต้านการนำเครื่องจักรใหม่ ๆ มาใช้แทนแรงงานคน

2.6 Perlman เขียนทฤษฎีว่าด้วยความวิตกว่า โอกาสในการหางานทำจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น สหภาพแรงงานจึงเข้ามาควบคุมตำแหน่งงานว่าง และจัดสรรตำแหน่งงานให้กับสมาชิก

จุดประสงค์

หลังจากศึกษาเรื่องราวในบทนี้แล้ว นักศึกษาจะสามารถ

1. อธิบายและเปรียบเทียบแนวความคิดของ Mars, Wedds และ Cole ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรป เกี่ยวกับสหภาพแรงงานได้

2. อธิบายแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้แก่ Hoxie, Commons, Tannenbaum และ Perlman เกี่ยวกับสหภาพแรงงานได้

สิ่งที่สนับสนุนแนวความคิดในการรวมตัวของลูกจ้าง เริ่มมาตั้งแต่การที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้รับเอาคำประกาศแห่งพิลาเดลเฟียเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของธรรมนูญ ในปี ค.ศ. 1944 ซึ่งเป็นปีที่การประชุมขององค์การแรงงานระหว่างประเทศมีพลเมืองพิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา คำประกาศนี้มีข้อความตอนหนึ่งรับรองถึงเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นองค์กรของลูกจ้าง ต่อมาในปี 1948 องค์การแรงงานระหว่างประเทศโดยมติของที่ประชุมใหญ่ได้ผ่านอนุสัญญาฉบับที่ 87 เกี่ยวกับเสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคม และการคุ้มครองสิทธิในการก่อตั้งองค์การ (Freedom of Association and Protection of Right of Organise) อนุสัญญาดังกล่าวได้กลายเป็นต้นแบบของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การของลูกจ้างและองค์กรของนายจ้างในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

สำหรับแนวความคิดด้านแรงงานสัมพันธ์นั้น ได้มีนักคิดให้ทฤษฎีไว้แตกต่างกัน โดยในปลายศตวรรษที่ 18 นายอาดัม สมิท (Adam Smith) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ เจ้าของทฤษฎีการค้าเสรี ได้มีแนวคิดว่า ในระบบการค้าเสรีนั้น นายจ้างจะพยายามจ่ายค่าจ้างให้ลดต่ำลงเท่าที่จะต่ำได้ ซึ่งจะทำให้ลูกจ้างมีการรวมตัวกันเนสมาคมคนงาน เพื่อมุ่งคุ้มครองค่าจ้างที่ได้รับอยู่ให้คงไว้เพื่อเป็นหลักประกันทางเศรษฐกิจของคนงาน และหากการดำเนินการไม่เป็นผล ลูกจ้างอาจนำการนัดหยุดงานมาใช้ ซึ่งถ้าลูกจ้างดำเนินการอย่างไม่รอบคอบ และขาดเหตุผลก็อาจเผชิญกับการตอบโต้จากนายจ้างอย่างเฉียบขาดจนเกิดผลร้ายต่อลูกจ้างเองได้

เป็นที่ยอมรับกันว่า สหภาพแรงงานได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อตลาดแรงงาน และการทำงาน ดังนั้น ปรัชญาและนโยบายของขบวนการแรงงาน (Labor movement) และของสหภาพแรงงานแต่ละแห่ง จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่ามีความเป็นมาอย่างไร ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวถึงทฤษฎีสหภาพแรงงานตามทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ประเทศอังกฤษและยุโรป ตลอดจนจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการศึกษาทฤษฎีเหล่านี้ จะเป็นในรูปการเสนอแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ แต่ละท่านอย่างกว้างๆ ไม่ใช่ในเชิงเปรียบเทียบแต่ประการใด เช่น บางท่านอาจเสนอทรรศนะในแง่มูลเหตุ และบางท่านอาจเสนอในสาระสำคัญของสหภาพแรงงาน เป็นต้น นอกจากนี้จะเห็นว่าทฤษฎีสหภาพแรงงานที่กล่าวถึงนั้น เกิดขึ้นในแต่ละสมัย จึงอาจทำให้ทฤษฎีบางทฤษฎีล้าสมัยไปบ้าง แต่การศึกษาถึงทฤษฎีเหล่านี้ ก็ยังช่วยเป็นแนวทางในการศึกษาสหภาพแรงงานในปัจจุบันได้

1. ทฤษฎีสภาพแรงงานตามทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษ

1.1 อายุของ Karl Marx มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1817-1883 เป็นชาวเยอรมัน บุตรทนายความเชื้อสายยิว เขาเกิดที่เมือง Treves ในประเทศปรัสเซีย (เยอรมันตอนเหนือ) สำเร็จปริญญาเอกที่นครเบอร์ลิน ต่อมาได้ไปอยู่ที่ฝรั่งเศสและอังกฤษ เขาเป็นนักปรัชญาทางด้านสังคม เป็นผู้นำของกลุ่มนักปฏิวัติในสมัยนั้น และเป็นผู้ริเริ่มความคิดทางสังคมนิยมในเชิงวิชาการซึ่งเรียกในปัจจุบันว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์

สาระสำคัญของทฤษฎี คาล มาร์คซ์ มีอยู่ว่า ความเป็นธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ โดยวิธีการทำลายล้างชนชั้นนายทุน หรือเลิกลัทธิทุนนิยม ให้มีแต่ชนชั้นแรงงานหรือกรรมกรเท่านั้น ซึ่งชนชั้นแรงงานนี้จะเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศ ดังนั้นคาล มาร์คซ์ จึงตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงงานของเขาว่า จะต้องส่งเสริมให้มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้น คือ ระหว่างชนชั้นแรงงานกับชนชั้นนายทุน โดยคาล มาร์คซ์ คาดการณ์ว่าสภาพของชนชั้นนับวันแต่จะลงลง ในขณะที่นายทุนมีแต่ความมั่งคั่ง ทำให้ความแตกต่างระหว่าง 2 ชั้นชน นับวันจะห่างออกไปทุกที ทั้งนี้เนื่องจากความเอารัดเอาเปรียบ (Exploitation) ของนายทุนเป็นสาเหตุสำคัญ โดยที่ คาล มาร์คซ์ ได้เน้นให้เห็นถึงราคาของสินค้าที่ผลิตออกจำหน่าย ซึ่งถือว่าเป็นผลงานของแรงงาน แต่แรงงานกลับได้รับผลตอบแทนในรูปค่าจ้าง ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่น้อยมากจากราคาสินค้า โดยที่ส่วนใหญ่กลับตกอยู่ในรูปกำไรซึ่งเป็นรายได้ของนายจ้างหรือนายทุน ดังนั้น คาล มาร์คซ์ จึงยืนยันให้มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบทุนนิยมมาเป็นสังคมนิยม

ตามแนวคิดของมาร์คซ์ สิ่งแรกที่จะต้องทำ คือ การรวมตัวกันเป็นสมาคมเพื่อต่อสู้กับนายทุน โดยให้บรรดาคณงานเลิกทำการแข่งขันและชิงดีกันเสีย เพราะอาจทำให้เกิดความแตกร้างกันและไม่อาจรวมกันได้เป็นกลุ่มเป็นก้อน เพื่อที่จะเป็นชนชั้นผู้ปฏิวัติอย่างแท้จริง มาร์คซ์จึงมีความเห็นว่า สภาพภาพแรงงานแม้จะได้ผลดี แต่ไม่ใช่เครื่องมือที่สำคัญที่สุด เพราะไม่ใช่เป็นเครื่องมือที่จะให้ความคุ้มครองแก่คนงานในสังคมที่ยังยึดถือธรรม แต่เป็นเครื่องมือที่ทำให้ฐานะของแรงงานเกิดความสมดุลกับนายทุนเท่านั้น แรงงานจะต้องร่วมมือกันทำลายล้างระบอบนายทุน เพื่อให้แรงงานเป็นชนชั้นปกครองของประเทศในที่สุด

1.2. ทฤษฎีของ The Webbs

Sidney และ Beatrice Webb สองสามีภรรยาสัญชาติอังกฤษ เป็นนักปฏิรูปนักค้นคว้า นักปราชญ์ นักการเมืองและผู้นำกลุ่ม Fabian an Socialists ซิดนีย์ เวนน์ เกิดในกรุง

ลอนดอน ปี 1859 ศึกษาในประเทศอังกฤษ และในภาคพื้นยุโรป เคยเป็นผู้บรรยายใน London School of Economics เป็นสมาชิกรัฐสภาตั้งแต่ปี 1922-1929 เขียนหนังสือหลายเล่ม เล่มที่สำคัญ ได้แก่ The History of Trade Unionism (1894) และ Industrial Democracy (1897) ซึ่งถือว่าเป็นคัมภีร์ของระบบสหภาพแรงงานในปัจจุบันและเป็นการสร้างระบบประชาธิปไตยโดยทางอุตสาหกรรม (Industrial Democracy) โดยเห็นว่าการต่อสู้ทางชนชั้นไม่ใช่วิถีทางแรงงานสัมพันธ์ที่ดี และไม่จำเป็นที่จะต้องทำลายล้างระบบนายทุนแต่อย่างใด แต่ไม่ควรให้นายจ้างมีอำนาจในการบริหารงานโดยเด็ดขาดแต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้โดยลูกจ้างคนงานจะต้องมีการสร้างอำนาจต่อรองด้วยการก่อตั้งสหภาพแรงงานเพื่อเป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองซึ่งจะทำให้ลูกจ้างคนงานที่มีมาตรฐานการครองชีพและสภาพการทำงานดีขึ้น เวบส์เห็นว่าวิธีการดังกล่าวเป็นการสร้างระบบประชาธิปไตยในอุตสาหกรรมขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกันขบวนการแรงงานอาจมีบทบาทในทางการเมืองโดยการรณรงค์ทางรัฐบาลให้มีการออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของลูกจ้างด้วย ซึ่งถือเป็นการมีบทบาทของขบวนการแรงงานของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยด้วย ลูกจ้างร่วมรับทราบ และให้ความเห็นชอบโดยวิธีการเจรจาต่อรอง และวิธีอื่นๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย คือ

1. จำกัดจำนวนคนงาน สหภาพแรงงานจะรณรงค์ทางรัฐสภา เพื่อให้รัฐจำกัดจำนวนคนงาน โดยให้รัฐสภาออกกฎหมายจำกัดคนเข้าเมืองและสงวนอาชีพไว้ให้แก่คนสัญชาติของประเทศนั้น เช่น กฎหมายไทยสงวนอาชีพแก่คนไทย เป็นต้น

2. ออกกฎหมายวางมาตรฐานเกี่ยวกับแรงงาน เพื่อเป็นแบบเดียวกัน ได้แก่ การวางมาตรฐานเกี่ยวกับค่าจ้าง ชั่วโมงทำงาน สภาพการทำงาน เป็นต้น

เวบส์ เห็นด้วยกับความคิดของมาร์คส์ ในแง่ที่ว่า การที่มีชนชั้นนายทุนกับชนชั้นแรงงานนั้น เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างชนชั้น แต่มีความเห็นต่างจากมาร์คส์ คือ

1. เขาเชื่อว่า การต่อสู้ระหว่างชนชั้นไม่ใช่วิธีการที่ทำลายล้างฝ่ายนายทุน
2. เขามีความเห็นที่ ขบวนการแรงงานมิใช่สถาบัน ที่มีหน้าที่เปลี่ยนแปลงทางสังคมแต่อย่างใด

เวบส์ เห็นว่าขบวนการแรงงานควรประกอบด้วยชนชั้นแรงงานรวมกัน ตั้งขึ้นเป็นสมาคมลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน เพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของตนให้สูงขึ้น เนื่องจากมีอำนาจเท่าเทียมกันในการต่อรอง และในขณะเดียวกันก็ยกสถานภาพทางการเมืองของพวกชนชั้นแรงงานให้สูงขึ้น เท่ากับคนในสังคมธุรกิจอุตสาหกรรมทั่วไปด้วย

1.3 ทฤษฎีของ Cole

G.H.D. Cole เป็นชาวอังกฤษ เกิดในปี 1889 เคยเป็นผู้บรรยายในมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เป็นผู้ที่ได้สนับสนุนความคิดเห็นของเวบส์ ได้เขียนหนังสือชื่อ “โลกของแรงงาน” (The world of Labor) ในปี 1913 ซึ่งได้อธิบายหน้าที่และบทบาทของสหภาพแรงงานของโลกในอนาคตไว้อย่างละเอียด เขาได้เสนอทฤษฎีสหภาพแรงงานว่าควรให้สหภาพแรงงานเป็นผู้ควบคุมอุตสาหกรรม หรือสหภาพแรงงานอุตสาหกรรม (Theory of union control of Industry หรือ industrial unionsim) คือ การที่ผู้ผลิตหรือคนงานเป็นส่วนร่วมกับรัฐบาล เข้าเป็นเจ้าของและควบคุมปัจจัยการผลิตทั้งหมด โดยรัฐบาลเข้ามาเป็นนายจ้าง ด้วยวิธีเวนคืนโรงงานมาเป็นของรัฐ และสมาคมอาชีพก็กลายเป็นสหภาพอุตสาหกรรม อันเป็นที่รวมของผู้ผลิตทุกคนในอุตสาหกรรมประเภทใดประเภทหนึ่ง

Cole เห็นว่า สหภาพแรงงานมีขึ้นเพื่อการรณรงค์ระหว่างชนชั้น แต่ไม่เห็นด้วยกับการมีระบบเผด็จการ โดยชนชั้นตามที่ มาร์คซ์ เสนอ นอกจากนี้เขายังไม่เลื่อมใสในการใช้สหภาพแรงงานให้ดำเนินการทางการเมืองอีกด้วย

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

จงเล่าถึงแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในอังกฤษและยุโรปเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

2. ทฤษฎีสหภาพแรงงานตามทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกา

2.1 ทฤษฎีของ Hoxie

Robert F. Hoxie (1868-1916) เป็นศาสตราจารย์วิชาเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก เขาได้พิมพ์หนังสือหลายเล่ม เช่น การบริหารแบบวิทยาศาสตร์และแรงงาน (1915) และ “ระบบสหภาพแรงงานในสหรัฐอเมริกา (1917)”

เขาได้จำแนกสหภาพแรงงานตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. สหภาพแรงงานนิยมธุรกิจ (Business Unionism) สหภาพแรงงานประเภทนี้มีอยู่ในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่มิมีอิทธิพลมาก เป็นสหภาพแรงงานที่สนใจในเรื่องวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง (Trade-conscious) มากกว่ามุ่งด้านการแบ่งชนชั้น (Class-conscious) คือ เป็นสหภาพแรงงานที่

เป็นตัวแทนของคนงานอาชีพใดอาชีพหนึ่ง มีวัตถุประสงค์ เพื่อจะปรับปรุงค่าจ้างชั่วโมงทำงานและสภาพการทำงานของอาชีพนั้นให้ดีขึ้น โดยวิธีการเจรจาต่อรองและยังดำเนินธุรกิจอื่นๆ เพื่อคนงาน เช่น การจัดสวัสดิการ การอนามัยและการพักผ่อน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวิธีอื่นๆ อีกที่จะช่วยส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น เช่น ใช้อิทธิพลทางการเมือง (political pressure) เพื่อให้รัฐบาลออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์แก่คนงาน Samuel Gompers ประธานสหพันธ์แรงงานชาวอเมริกัน (AFT) คนแรก ถือปรัชญาในการดำเนินกิจการสหภาพแรงงานของเขาเหมือนหน่วยงานธุรกิจ โดยการให้บริการแก่คนงานแทนที่จะมีลูกค้า และแทนที่จะมุ่งกำไรเหมือนธุรกิจ แต่มุ่งเพื่อความเป็นอยู่ของคนงานให้ดีขึ้น

2. สหภาพแรงงานที่ทำหน้าที่ยกฐานะของคนงาน (Uplift Unionism) สหภาพแรงงานประเภทนี้มีอุดมคติที่แน่วแน่ เพื่อที่จะให้คนงานมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น มีมาตรฐานการครองชีพดีขึ้น มีความมั่นคงในการทำงาน มีเกียรติ สวัสดิการต่างๆ เป็นต้น

อุดมคตินี้มักจะพบในกลุ่มคนงานที่สนใจประกอบกิจ และสนใจในด้านการแข่งขัน ซึ่งจะเห็นได้ชัดมากจากการปฏิบัติการของเขา เช่น การทำโครงการเกี่ยวกับประชาสงเคราะห์ (Social Welfare) เป็นต้น

3. สหภาพแรงงานนิยมการปฏิวัติ (Revolutionary Unionism) เป็นสหภาพแรงงานที่นิยมใช้วิธีการรุนแรง มีวัตถุประสงค์ต้องการทำลายหรือล้มล้างระบบเศรษฐกิจแบบนายทุนแล้วให้คนงานเข้าดำเนินการของโรงงานแทนนายจ้าง ซึ่งถือว่าเป็นระบอบ อนาโคซินดิกัลลิสม์ (anarcho-syndicalism) เขาเห็นว่า ผลประโยชน์ของฝ่ายคนงานขัดกับผลประโยชน์ของฝ่ายนายจ้าง และมีการแบ่งชนชั้นกันอยู่ ต้องมีการปฏิวัติโดยรวบรวมคนงานทุกคนให้เข้าไปอยู่ในสหภาพแรงงานเพียงแห่งเดียว และเอาชนะนายทุนโดยการเจรจาต่อรองและทำลายโรงงาน การบอยคอตต์ เป็นต้น สหภาพแรงงานที่จัดอยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมแห่งโลก (The Industrial Workers of the World)

4. สหภาพแรงงานแบบอันธพาล (Predatory Unionism) เป็นสหภาพแรงงานที่ดำเนินการเยี่ยงอันธพาล ไม่มีอุดมคติหรือหลักเกณฑ์ใดๆ เลย นอกจากคอยฉวยโอกาสและไม่คำนึงว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร วิธีการที่ใช้ คือ การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ การขู่เข็ญ การร่วมมือกับนายจ้าง เพื่อให้มีการผูกขาด เป็นต้น วิธีการนี้เคยนำมาใช้ในสหรัฐอเมริกาในอาชีพช่างก่อสร้างและขนส่งสินค้าจากเรือเดินสมุทร ซึ่งปรากฏว่ามีการฉ้อโกง ขโมย และการใช้กำลังอยู่ตลอดเวลา

5. สหภาพแรงงานประเภทที่ต้องพึ่งผู้อื่น (Dependent Unionism) เป็นสหภาพแรงงานที่อยู่ได้โดยได้รับการสนับสนุนจากคนงานกลุ่มอื่นหรือของกลุ่มนายจ้าง ซึ่งมองเห็นว่า การมีสหภาพแรงงานจะมีผลประโยชน์แก่พวกตนบางประการ ในกรณีที่ได้รับการสนับสนุนจากนายจ้าง จะเป็นโดยการที่นายจ้างอาจจะให้สิทธิใช้ตราของสหภาพแรงงานติดบนสินค้าของตนเพื่อแสดงว่าเป็นพวกเดียวกัน เป็นต้น แต่ในการดำเนินงานนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนายจ้างเสียก่อน นอกจากนี้ยังดำเนินการจัดขบวนการจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นใหม่ ของสหภาพแรงงานนอกบริษัท

อย่างไรก็ตาม ไฮซี ยอมรับว่าการแบ่งประเภทของสหภาพแรงงานทั้ง 5 ประเภทตามแบบที่กล่าวข้างต้นนั้น ไม่มีสหภาพแรงงานใดที่มีลักษณะสมบูรณ์ครบถ้วน ตามแบบสหภาพแรงงานที่แบ่งไว้ ส่วนใหญ่ทุกสหภาพแรงงานมีลักษณะแบบผสมทั้งสิ้น

2.2 ทฤษฎีของ Commons

John R. Commons ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน แผนกเศรษฐศาสตร์และการเมือง มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องแรงงาน เขามีความเห็นว่ ขบวนการแรงงานมีลักษณะเป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น แต่ขบวนการแรงงานของสหรัฐอเมริกาไม่นิยมแนวทางปฏิวัติ และไม่ใช่วiệcการแบ่งชนชั้น แต่มุ่งในเรื่องค่าจ้าง (Wage-Conscious) เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญ โดยกล่าวว่า สหภาพแรงงานตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือป้องกันไม่ให้แรงงานแข่งขันกันเข้าทำงาน โดยการลดค่าจ้าง เขาได้กล่าวถึงสิทธิและอิสรภาพของคนงานว่า สัญญาการเจรจาร่วมต่อรองได้วางข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน เพื่อกำหนดสิทธิของคนงาน จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอำนาจการต่อรองของสหภาพแรงงาน สิทธิที่ได้รับนี้ จะทำให้คนงานมีเสรีภาพมากขึ้น แทนที่จะปล่อยให้ นายจ้างใช้สิทธิหรือตัดสินใจแต่ฝ่ายเดียว ในการควบคุมคนงาน

คอมมอนส์ ได้ตั้งทฤษฎีว่า ขบวนการแรงงานของแต่ละชนชาติหรือแต่ละประเทศย่อมต้องวางรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง และภูมิศาสตร์แวดล้อมต่างๆ กันไป เขาเชื่อว่าการที่ขบวนการแรงงานในสหรัฐอเมริกาจะก้าวหน้าไปอย่างเชื่องช้าหรือรวดเร็วขึ้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งได้แก่

1. มีที่ดินที่ยังไม่มีเจ้าของอยู่เป็นอันมาก ทำให้ผู้ยากจนและขยันขันแข็งสามารถหลีกเลี่ยงจากการตกเป็นอยู่ภายใต้อิทธิพลของพลเมืองกลุ่มอื่น จึงไม่มีความจำเป็นต้องรวมตัวกัน ทำให้ขบวนการแรงงานเป็นไปอย่างเชื่องช้า

2. ความสำเร็จขั้นต้น เป็นเรื่องของการให้สิทธิในการออกเสียงเฉพาะชายเท่านั้น จึงทำให้การเลือกตัดสินใจของหัวหน้าครอบครัว หรือคนงานชาวอเมริกัน แก้ปัญหาความไม่พอใจที่จะเกิดขึ้นด้วยตนเอง ทำให้ขบวนการแรงงานเป็นไปอย่างเชื่องช้า

3. การขยายตัวอย่างมหาศาลของตลาด การขยายตัวของตลาดเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดพ่อค้านายทุน ซึ่งทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างผู้ผลิตกับผู้ขายปลีกและนักการเงิน ซึ่งช่วยพ่อค้าในด้านให้เครดิต พวกนี้มีอำนาจและกลวิธีในการว่าจ้างแรงงานได้เปรียบกว่าโดยพยายามกดอัตราค่าจ้างให้ต่ำลง ซึ่งผลักดันให้คนงานรวมตัวกันเข้าสู่ขบวนการแรงงานค่อนข้างเร็วขึ้นหลังจากสงครามกลางเมือง (Civil war) เป็นต้นมา

4. ความยุ่งยากของการจัดรูปการปกครอง ในสหรัฐอเมริกากฎหมายของมลรัฐ และของรัฐบาลกลางอาจต่างกัน ทำให้การกระทำของสหภาพแรงงานมีปัญหาในแง่กฎหมายขึ้นถึงขั้นศาลชี้ขาดแล้ว บางคดีการกระทำของสหภาพแรงงานชอบด้วยกฎหมายในชั้นศาลมลรัฐ แต่กลับไม่ชอบด้วยกฎหมายเมื่อถึงชั้นศาลสูงสุดของรัฐบาลกลาง ทำให้ขบวนการแรงงานในสหรัฐอเมริกาไม่มุ่งเฉพาะทางเศรษฐกิจ แต่ยุ่งในด้านการเมืองด้วย

5. การอพยพคนเข้าเมือง ทำให้บุคคลหลายเชื้อชาติ หลายสัญชาติมาอยู่ในห้องที่เดียวกัน ทำให้การรวมกลุ่มเป็นไปได้ลำบาก

6. วัฏจักรแห่งธุรกิจ มีส่วนสัมพันธ์กับการขยายตัวและการลดลงของสหภาพแรงงาน เช่น ในภาวะที่เศรษฐกิจเจริญรุ่งเรือง สหภาพแรงงานก็จะเจริญก้าวหน้า แต่ในกรณีที่เศรษฐกิจเสื่อมโทรม สหภาพแรงงานก็ซบเซาไปด้วย

2.3 ทฤษฎีของซามูเอล คอมเปอร์ส (Samuel Compers) เคยเป็นประธานคนแรกของสหพันธ์แรงงานอเมริกัน (American Federation of Labour- AFL) ถือว่าระบบสหภาพแรงงาน เป็นสมาชิกทั้งหลายของสหภาพแรงงานนั่นเอง สหภาพแรงงานจะมีบทบาทด้านแรงงานสัมพันธ์มาก เพราะมีส่วนช่วยให้คนงานมีรายได้ และมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น ดูแลด้านความปลอดภัยของคนงานและป้องกันนายจ้างเอาเปรียบคนงานด้วย

2.4 ทฤษฎีของจอห์น มิทเชลล์ (John Michell) เคยเป็นประธานสหภาพแรงงานเหมืองแร่ของสหรัฐอเมริกา ให้หลักการแรงงานสัมพันธ์ในแง่ความศักดิ์สิทธิ์ของสัญญา (Sacredness of Contract) โดยให้สหภาพแรงงานเป็นตัวแทนคนงานทั้งหมดในการเจรจาทอรองกับนายจ้าง แทนที่

จะให้คนงานไปเจรจากับนายจ้างเอง ซึ่งคนงานจะเสียเปรียบมาก มีทฤษฎีเชื่อมั่นในวิธีการเจรจาต่อรองว่าจะทำให้ลูกจ้างคนงานมีภาวะความเป็นอยู่เท่าเทียมนายจ้าง จัดความกตัญญูนายจ้างและช่วยให้ลูกจ้างทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่ได้จากการเจรจาต่อรองร่วมนั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสามารถให้หลักประกันและให้ความคุ้มครองลูกจ้างในทางเศรษฐกิจได้อย่างดีที่สุด

2.5 ทฤษฎีของ Tannenbaum

Frank Tannenbaum เป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวออสเตรเลีย อพยพเข้าไปอยู่ในอเมริกา ปี 1905 ได้คิดค้นทฤษฎีขึ้นอีกทฤษฎีหนึ่งเรียกว่า “ทฤษฎีว่าด้วยการต่อสู้ระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักร” (Men Versus Machine Theory) เขากล่าวถึงว่า ในสังคมที่นำเทคนิคแบบใหม่หรือเครื่องจักรแบบใหม่มาใช้แทนแรงงานคน ทำให้ต้องโอนคนงานที่มีฝีมือไปทำงานที่นำเบ็ดหน่ยที่อยู่อาศัยของคนงานคับแคบ สกปรก ทำให้คนงานเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง ดังนั้น สภาพแรงงานจึงได้เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านการนำเครื่องจักรใหม่ๆ มาใช้แทนแรงงานคน โดยการต่อสู้เพื่อความคงอยู่และความมั่นคงของคนงาน ตลอดจนเพื่อไม่ให้นายจ้างใช้อำนาจแต่ฝ่ายเดียวตามความเห็นของวัตถุประสงค์ของสภาพแรงงานก็คือ การเข้าควบคุมอุตสาหกรรมโดยคนงาน การให้ความมั่นคงสมบูรณ์แก่คนงาน การตัดกำไรลง และการมีประชาธิปไตยในการอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าวัตถุประสงค์ของสภาพแรงงานจะได้แก่การเข้าควบคุมอุตสาหกรรมก็ตาม แต่เขาก็ไม่ได้สนับสนุนการต่อสู้ระหว่างชนชั้นอย่างเต็มที่ เพราะความไม่มั่นคงเกิดกับบุคคลทุกคนในสังคมที่ใช้เครื่องจักร ไม่ใช่เฉพาะกับคนงานเท่านั้น

2.6 ทฤษฎีของ Perlman

Selig Perlman เป็นเพื่อนร่วมงานกับ ศาสตราจารย์คอมมอนส์ เกิดในประเทศโปแลนด์ ในปี 1888 ได้มาอยู่ในสหรัฐอเมริกา ในปี 1908 ทฤษฎีของเขาว่าด้วยความวิตกว่าโอกาสในการหางานทำจะเป็นไปได้ยาก (Theory of near city conscious of job opportunity) สภาพแรงงานจึงเข้าควบคุมตำแหน่งงานว่าง และจัดสรรตำแหน่งงานที่มีอยู่ให้แก่สมาชิกโดยวางกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ลำดับอาวุโส การบรรจุคนงาน การฝึกงาน เป็นต้น และจะต้องทำสัญญากับนายจ้างว่า ไม่ให้นายจ้างเอาคนงานออกในกรณีที่งานลดลง

ทั้งนี้เพราะเขาได้สังเกตเห็นว่า มีปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพแรงงาน คือ

1. นายทุนหรือนายจ้าง มักจะเป็นฝ่ายควบคุมคนงาน

2. นักวิชาการ มีอุดมการณ์ทางสติปัญญาหรือความรู้เพื่อที่จะทำให้สหภาพแรงงานดำเนินไปในทางที่ถูกต้องได้เพียงใด

3. สหภาพแรงงาน ทำหน้าที่แทนคนงานโดยวิธีการต่อรอง เพื่อให้คนงานได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม และมีโอกาสควบคุมโอกาสของงานที่ทำ (Control of job Opportunity) ดังที่ได้กล่าวมาในตอนต้น

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีของเขาก็เป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างชนชั้น เช่นเดียวกับเวบบ์และโคล แต่ไม่เห็นด้วยกับการทำลายระบบชนชั้นให้หมดไป ตามแนวความคิดของมาร์กซ์ วัตถุประสงค์ของเขาเน้นอยู่ที่หาวิธีควบคุมตำแหน่งหน้าที่การงานให้ได้ตลอดไป

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

จงกล่าวถึงแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในอเมริกาเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

สรุป

จากการศึกษาทฤษฎีของสหภาพแรงงานตามทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ จะเห็นว่าแนวความคิดในการตั้งสหภาพแรงงานแตกต่างกันไป เช่น สหภาพแรงงานเป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างชนชั้น บางทรรศนะกล่าวว่าสหภาพแรงงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับค่าจ้าง แต่บางทรรศนะมองในลักษณะเกรงว่าจะนำเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามหน้าที่สำคัญของสหภาพแรงงานก็คือ การเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ถึงแม้ว่าวิธีการที่ใช้จะแตกต่างกันไป โดยบางทรรศนะนิยมความรุนแรง โดยวิธีการปฏิบัติเปลี่ยนแปลง เช่น แนวคิดของ Marx ที่เห็นว่าควรทำลายระบบลัทธินายทุนให้หมดไปโดยให้มีเฉพาะชนชั้นแรงงาน แต่บางทรรศนะก็เห็นด้วยกับวิธีการเจรจาต่อรองอย่างสันติ เช่น Webbs เห็นว่าการมีสหภาพแรงงานทำให้เกิดระบอบประชาธิปไตยในอุตสาหกรรมแต่อย่างไรก็ดี ในการศึกษาทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ นั้นก็เพื่อใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสหภาพแรงงานให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละประเทศซึ่งมีความต่างกันเป็นสำคัญ

ประเมินผลท้ายบท

1. อธิบายและเปรียบเทียบแนวความคิดของ Mar, Webbs และ Cole ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรป เกี่ยวกับสภาพแรงงานได้
2. อธิบายแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้แก่ Hoxie, Commons, Tannenbaum และ Perlman เกี่ยวกับสภาพแรงงานได้